

Belastingjaar 2017 - Aangifte in het voorjaar van 2018

Voordeel via de belastingaangifte **Informatie voor nierpatiënten.**

Laat geen geld liggen

Doe aangifte inkomstenbelasting

Als nierpatiënt hebt u veel extra kosten. Reiskosten naar medische behandelingen of dialyse, dieetkosten, uitgaven voor hulpmiddelen en andere zorgkosten. Die kosten worden lang niet allemaal vergoed. U kunt een deel van uw zorgkosten terugkrijgen, via de aangifte inkomstenbelasting. Die aangifte kan u honderden euro's belasting-teruggave opleveren.

Om in aanmerking te komen voor teruggave moet u wel aangifte inkomstenbelasting doen. Dat kan met de online aangifte op mijnbelastingdienst.nl. Het kan ook op papier, met een P-biljet. Uw voordeel zit in de aftrekpost Zorgkosten. U vindt deze post in de online aangifte in de rubriek Uitgaven. Op het P-biljet gaat het om één vraag in het onderdeel Persoonsgebonden aftrek.

Ook als u een laag inkomen hebt kunt u belastinggeld terugkrijgen. Uw werkgever of uitkeringsinstantie houdt namelijk ook op een laag inkomen loonheffing in. Maar zelfs als uw aftrek hoger wordt dan die loonheffing, krijgt u het verschil bijgepast door de

Belastingdienst. Dat komt door de Tegemoetkomingsregeling specifieke zorgkosten.

In deze folder van de Nierstichting en de Nierpatiënten Vereniging Nederland vindt u tips voor het doen van uw belastingaangifte. Ook krijgt u een eerste overzicht van de aftrekbare zorgkosten. Deze informatie is bedoeld om u op weg te helpen. Vindt u het moeilijk om zelf belastingaangifte te doen, dan vindt u in deze folder namen, websites en telefoonnummers van organisaties die u kunnen helpen. Ook vindt u verwijzingen naar uitgebreide informatie over de aftrek van zorgkosten. Doe er uw voordeel mee!

De informatie in deze folder gaat over het belastingjaar 2017, waar u aangifte over doet in het voorjaar van 2018.

Hulp bij de aangifte

Doe het niet alleen

Zelf aangifte inkomstenbelasting doen kan een hele klus zijn. De aftrek van zorgkosten is bovendien een ingewikkeld onderdeel van die aangifte. Komt u er zelf niet uit, kijk dan of iemand in uw omgeving u kan helpen. Benader bij voorkeur iemand die vaker te maken heeft gehad met de aangifte van zorgkosten. Of stap naar een ervaren vrijwilliger of professional van een belangenorganisatie, vakbond of belastingwinkel. Ze helpen u graag!

Welke organisaties kunnen u helpen.

👉 **Maatschappelijk werk** – De maatschappelijk werker in uw (dialyse)centrum kan u tips geven over instanties en organisaties in uw directe omgeving die u kunnen helpen.

👉 **Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN)** – Voor vragen over uw aangifte kunt u terecht bij STAP van de NVN. STAP is te bereiken op maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur op telefoonnummer (035) 693 77 99 en op dinsdag en donderdag van 16.00 tot 17.30 uur telefoonnummer 06 127 251 41.

👉 **Ouderenbonden** – Leden van de ouderenbonden ANBO, KBO en PCOB kunnen terecht bij de Belastingsservice Ouderenbonden. Er geldt hierbij wel een inkomensgrens: de ouderenbonden helpen alleen AOW-ers met een inkomen tot modaal met de aangifte inkomstenbelasting. Kijk voor meer informatie op de website www.belastingsservice.org. De Belastingsservice van KBO-PCOB is per 1 januari j.l. gedecentraliseerd en overgedragen aan de afdelingen. De landelijke organisatie van de Belastingsservice, en daarmee ook deze website, is opgeheven. Bent u lid van KBO of van PCOB? Dan verwijzen wij u voor meer informatie naar de dichtstbijzijnde afdeling. Bent u geen lid van KBO of PCOB, stuur dan een e-mail met uw vraag naar info@KBO-PCOB.nl. U kunt ook bellen met 0900 040 14 37, elke werkdag van 9.30 tot 12.30 uur (€ 0,10 per minuut).

• **Belastingwinkel** – In een aantal grote steden zijn Belastingwinkels die mensen met een laag inkomen helpen bij de aangifte inkomstenbelasting.

• **Vakbonden**

- De FNV helpt leden bij de aangifte inkomstenbelasting. Op de website www.fnv.nl (Lidmaatschap → Hulp en advies → Belastingservice) kunt u een invulpunt vinden bij u in de buurt, met de telefoonnummers erbij.
- Het CNV organiseert in belastingzittingen op regionale invulpunten. Kijk voor meer informatie op www.cnv.nl (→ Werk en privé → Belastingen). Of bel met de CNV Belastingservice, telefoon (030) 751 10 50.
- Ook andere vakbonden en beroepsverenigingen helpen hun leden bij de aangifte inkomstenbelasting.

Tips

Haal meer uit uw belastingaangifte

Of u nu zelf aangifte doet of iemand vraagt om u te helpen, de onderstaande tips helpen u verder.

De aangifte

Krijgt u een uitnodiging van de Belastingdienst om aangifte te doen, dan bent u daartoe verplicht. In de uitnodiging staat standaard dat u de aangifte vóór 1 mei 2018 moet indienen. U kunt zonder verdere toelichting uitstel aanvragen tot 1 september. Doe dat wel vóór 1 mei. Een telefoontje naar de Belastingtelefoon (0800 0543) is voldoende. Houd bij het bellen uw BSN-nummer (sofinummer) bij de hand.

Krijgt u geen uitnodiging van de Belastingdienst om aangifte te doen, dan kunt u toch geld terugkrijgen. U hebt in dat geval wat meer tijd om de aangifte in te vullen en terug te sturen: de uiterste inzenddatum voor de vrijwillige aangifte over het belastingjaar 2017 is 31 december 2022. Ga naar mijn.belastingdienst.nl, log in met uw DigiD en ga naar het onderdeel Inkomstenbelasting. Of bestel een P-biljet bij de Belastingtelefoon (0800 0543). Twijfelt u of het nut heeft om aangifte te doen, ga dan toch naar mijn.belastingdienst.nl, vul de online aangifte 2017 op proef in en

kijk naar het resultaat. De Belastingdienst kan pas met u meekijken als u de aangifte instuurt door op de knop Verzenden te klikken.

Als u een beetje handig bent met de computer is de online aangifte een echte aanrader. Het programma voert allerlei berekeningen automatisch uit. Bovendien merkt het programma het zelf als u bijvoorbeeld in aanmerking komt voor de verhoging van de zorgkosten. Het goede bedrag van de verhoging komt vanzelf op de goede plek in de aangifte te staan. Om de online aangifte te openen, in te vullen en in te sturen hebt u een DigiD inlogcode nodig.

U kunt in 2018 nog met terugwerkende kracht aangifte doen over de jaren 2013 of

Hebt u nog geen DigiD, vraag hem dan tijdig aan via www.digid.nl.

later. Gebruik daarvoor telkens het aangifteprogramma voor het betreffende jaar of vraag een P-biljet voor dat jaar. Let op: voor de aftrek van zorgkosten gelden in voorgaande jaren andere regels. Raadpleeg daarom zo nodig de folders van leder(in) over de betreffende jaren.

Maak kopieën van uw aangifte of print de online aangifte uit vóór u deze instuurt. Bewaar deze prints bij uw administratie.

Als iemand u helpt bij het invullen van uw belastingformulier, neem dan mee: de jaaropgave(n) van uw werkgever of uitkeringsinstantie, uw administratie en uw aangifte van vorig jaar.

Uw administratie

U kunt bij de aangifte zelf geen schriftelijk bewijsmateriaal meesturen. Maar de Belastingdienst kan wel om bewijsstukken vragen. Houd daarom een goede administratie bij van uw uitgaven voor medische zorg, hulpmiddelen en voorzieningen. Richt een map in om de uitgaven bij te houden die verband houden met uw ziekte. Deel die map in met tabbladen voor de verschillende aftrekposten. Geef de verschillende

onderdelen van uw zorgkosten elk een eigen tabblad. Bewaar de jaaropgave van uw werkgever of uitkeringsinstantie zorgvuldig, die is essentieel voor het invullen van uw aangifte.

Meer informatie

- De Belastingdienst geeft informatie over de aftrek van zorgkosten, via de Belastingtelefoon 0800 0543 of de website www.belastingdienst.nl.
- leder(in), het netwerk van organisaties van mensen met een ziekte of beperking, geeft uitgebreide informatie over de aftrek van zorgkosten op www.meerkosten.nl, onderdeel Belastingvoordeel.

Zorgkosten

Overzicht

In onderstaande overzicht vindt u een overzicht van de aftrekbare Zorgkosten. Er gelden wel voorwaarden. Zo moet u de uitgaven in 2017 betaald hebben. Worden de kosten vergoed (door uw zorgverzekeraar, de gemeente of een andere instantie), dan kunt u alleen de meerkosten die voor uw eigen rekening kwamen aftrekken. Kosten die u zelf betaalt vanwege het eigen risico in de basisverzekering (in 2017 verplicht € 385 of vrijwillig hoger) of vanwege wettelijke eigen betalingen kunt u niet aftrekken. Betaalt u bij, omdat uw zorgverzekeraar geen contract heeft met uw zorgverlener, dan kunt u die kosten niet aftrekken. Ook eigen bijdragen in het kader van de Wet langdurige zorg (Wlz) of de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn niet aftrekbaar. Bovendien geldt er een drempel. Alleen de uitgaven bóven de drempel zijn uiteindelijk aftrekbaar. Gelukkig is die drempel voor mensen met een bescheiden inkomen niet zo hoog.

Aftrek over het jaar 2017

Het onderstaande overzicht geldt voor het belastingjaar 2017, waar u begin 2018 aangifte over doet.

Overzicht aftrekbare **Zorgkosten**

Geneeskundige hulp

Uitgaven voor erkende medische en paramedische hulp die voor uw eigen rekening komen zijn aftrekbaar. Denk bijvoorbeeld aan de kosten voor de fysiotherapeut, de tandarts en de orthodontist. Ook kosten voor particuliere verpleegkundige hulp zonder indicatie of meerkosten voor verpleging en verzorging boven de indicatie zijn aftrekbaar. Er zijn wel een aantal uitzonderingen op deze aftrek. Kosten voor ooglaserbehandelingen zijn bijvoorbeeld niet aftrekbaar.

Reiskosten ziekenbezoek

Hierbij gaat het om regelmatig ziekenbezoek aan (voormalige) huisgenoten die langdurig elders verpleegd worden. Reist u per openbaar vervoer of taxi, dan zijn de kosten volledig aftrekbaar. Bij eigen vervoer geldt een normbedrag van € 0,19 per kilometer.

Medicijnen op doktersvoorschrift

De kosten die voor uw eigen rekening komen zijn aftrekbaar, bijvoorbeeld als u moet bijbetalen voor medicijnen die duurder zijn dan het standaardbedrag dat uw zorgverzekering hanteert uit het genees-

middelenvergoedingssysteem (GVS). Ook de kosten van homeopathische geneesmiddelen zijn aftrekbaar, maar alleen als die zijn voorgeschreven door een erkende reguliere arts.

🔴 Hulpmiddelen

Uitgaven voor hulpmiddelen of aanpassingen zijn aftrekbaar als u ze speciaal vanwege uw ziekte of handicap hebt aangeschaft, als ze voor anderen geen betekenis hebben en als ze niet 'in het pakket' zitten bij uw zorgverzekering of bij uw gemeente. Daarbij geldt een groot aantal wettelijke regelingen en uitzonderingen.

- Wettelijke eigen bijdragen of eigen betalingen voor hulpmiddelen die u krijgt van uw zorgverzekeraar of van de gemeente zijn niet aftrekbaar. Denk bijvoorbeeld aan de eigen betaling van 25% voor een kunstgebit of hoorapparaat.
- Eigen betalingen die te maken hebben met het besparingsmotief zijn niet aftrekbaar. Dat geldt bijvoorbeeld bij orthopedische schoenen. U hebt dan immers geen kosten voor gewone schoenen.
- Uitgaven voor brillen, contactlenzen en eenvoudige loophulpmiddelen (stokken en krukken) zijn niet aftrekbaar.

- Uitgaven voor (elektrische) rolstoelen, scootmobielen en woningaanpassingen zijn niet aftrekbaar.

Wel aftrekbaar zijn bijvoorbeeld de kosten voor het aanpassen van een auto vanwege uw handicap, de meerkosten boven een maximale vergoeding van uw zorgverzekering (bijvoorbeeld bij pruiken vanwege kaalheid door een medische aandoening) of het plaatsen van een implantaat door een kaakchirurg.

🔴 Vervoerskosten

Er zijn twee mogelijkheden: ziekenvervoer en leefvervoer.

- Bij ziekenvervoer gaat het om vervoer naar medische of paramedische behandelingen, waaronder nierdialyse. Voor meer informatie, zie de extra informatie over de aftrek van ziekenvervoer achter in de folder.
- Bij leefvervoer gaat het om het dagelijkse vervoer, bijvoorbeeld voor familiebezoek of boodschappen doen. Voor deze aftrek geldt een vergelijkingsmaatstaf. U moet aantonen dat u vanwege uw ziekte of handicap meer kosten maakt voor dit vervoer dan een ander. In de praktijk is dat erg ingewikkeld.

👉 Extra uitgaven voor kleding en beddengoed

Maakt u vanwege uw ziekte of handicap extra kosten voor kleding en beddengoed, dan kunt u een vast bedrag van € 300 of € 750 aftrekken, afhankelijk van uw situatie.

- Het lage aftrekbedrag geldt als uit 'algemene kennis' duidelijk is dat u extra kosten hebt. Bijvoorbeeld doordat u kleding intensiever gebruikt waardoor het sneller slijt en u het vaker moet wassen.
- Het hoge aftrekbedrag geldt als u (met bonnen en andere bewijsmiddelen) kunt aantonen dat u vanwege uw handicap of ziekte ten minste € 600 aan extra uitgaven hebt voor kleding en beddengoed.

👉 Afschrijving van uitgaven van vóór 2014

Hebt u in 2012 of in 2013 op eigen kosten een rolstoel, scootmobiel of woningaanpassing aangeschaft, schrijft u dit hulpmiddel in vijf jaar af, had u die afschrijving in 2013 ook al afgetrokken als zorgkosten en loopt die afschrijving nog door tot in 2017, dan mag u deze afschrijving aftrekken.

👉 Extra gezinshulp

Gezinshulp (huishoudelijke hulp en persoonlijke ondersteuning) zonder Wmo-indicatie is aftrekbaar, maar wel met een extra drem-

pel, afhankelijk van uw inkomen. De online aangifte berekent deze drempel zelf. U moet deze gezinshulp wel gebruiken vanwege uw handicap of ziekte. Ook moet u de kosten kunnen aantonen met schriftelijke bewijsmiddelen (facturen of kwitanties met naam en BSN-nummer van uw hulp).

👉 Dieet op voorschrift van een dokter of diëtist

De Belastingdienst hanteert een vastgestelde dieetlijst met per dieet een vast aftrekbedrag. U vindt deze lijst in de helpfunctie (vraagtekentje) in de online aangifte of op de website www.belastingdienst.nl, zoekterm 'dieetlijst'.

U kunt alleen gebruikmaken van de aftrek van dieetkosten als u dit dieet volgt op voorschrift van een dokter of een erkende diëtist. U hebt een dieetbevestiging nodig die aan de eisen van de Belastingdienst voldoet. Download zo'n dieetbevestiging op www.belastingdienst.nl, print hem uit en laat hem invullen door uw huisarts of erkende diëtist.

In die dieetlijst staan drie specifieke diëten voor mensen met een nierziekte.

- Natriumbeperkt dieet vanwege nierziekte: € 100 aftrekbaar.

- Eiwitverrijkt in combinatie met natriumbepert dieet, vanwege chronische nierinsufficiëntie met hemodialyse en/of peritoneale dialyse: € 550 aftrekbaar.
- Natriumbepert dieet vanwege nefrotisch syndroom: € 100 aftrekbaar.

Verhoging van aftrek

Is uw (gezamenlijke) drempelinkomen € 34.130 of lager, dan geldt een verhoging van de aftrek. Gebruikt u de online aangifte, dan berekent het programma zelf de verhoging en voegt die toe aan uw aftrek.

- Had u op 1 januari 2017 de AOW-leeftijd nog niet bereikt, dan geldt een verhoging van 40%.
- Had u op 1 januari 2017 de AOW-leeftijd al wel bereikt, dan geldt een verhoging van 113%.

De verhoging geldt voor alle bovenstaande posten, behalve voor 'genees- en heilkundige hulp' en voor 'reiskosten ziekenbezoek'. De verhoging geldt dus ook voor de aftrek van reiskosten van en naar medische behandelingen en voor de aftrek van dieetkosten. De verhoging telt mee voor het halen van de drempel.

Drempel voor aftrek

Alleen uitgaven bóven de drempel zijn aftrekbaar. Gebruikt u de online aangifte, dan berekent het programma zelf de drempel.

De drempel bedraagt 1,65% van het (gezamenlijke) drempelinkomen tot en met € 40.296, plus 5,75% van het (gezamenlijke) drempelinkomen daarboven. Er geldt bovendien een ondergrens van € 129 (€ 258 voor fiscale partners) voor mensen met een laag inkomen. De drempel kan dus niet lager worden dan deze ondergrens.

Verdeling bij fiscale partners

Bent u fiscale partners, dan berekent u eerst uw gezamenlijke aftrekbare specifieke zorgkosten. Vervolgens mag u het aftrekbedrag over de aangiften van u beiden verdelen. U mag zelf bepalen in welke verhouding u dit doet. Meestal is het voordelig de aftrek volledig toe te rekenen aan de partner met het hoogste inkomen. Gebruikt u de online aangifte, dan kunt u eerst een paar keer op proef verschillende verdelingen uitproberen. Zo kunt u bepalen welke verdeling voor u het meest voordelig is, voordat u de aangifte instuurt. Er gelden regels om te bepalen of u fiscale partners bent of niet. Voldoet u aan de

voorwaarden, dan bent u fiscale partners. Voldoet u niet aan de voorwaarden, dan bent u geen fiscale partners. U kunt dus niet zelf kiezen of u fiscale partners bent of niet.

- Bent u gehuwd of geregistreerd partners (bij de burgerlijke stand), dan bent u fiscale partners. Ook als u niet op hetzelfde adres woont.
- Bent u niet gehuwd en ook geen geregistreerd partner maar woont u wel op hetzelfde adres, dan bent u fiscale partners als u aan één of meer van de volgende voorwaarden voldoet:
  1. u was in 2016 al fiscale partners en uw situatie is niet veranderd,
  2. u bent beiden meerderjarig en u hebt in 2017 of eerder een samenlevingsover-

- eenkomst gesloten bij de notaris,
3. u hebt samen een kind,
4. één van u heeft een kind van de ander erkend,
5. u bent beiden meerderjarig en op uw adres staat ook een minderjarig kind ingeschreven (behalve als het aantoonbaar gaat om een onderhuurder met een huurcontract),
6. u bent bij een pensioenfonds aangemeld als pensioenpartner of
7. u bent samen eigenaar van de woning waar u in woont. Woont u wel op hetzelfde adres, maar voldoet u aan geen van deze voorwaarden, dan bent u geen fiscale partners.

Extra uitleg aftrek ziekenvervoer

Kosten voor ziekenvervoer (vervoer van en naar medische behandelingen) zijn aftrekbaar als zorgkosten. Ongeacht of u met het openbaar vervoer reist, per taxi of met uw eigen auto. U moet uw uitgaven wel verminderen met een eventuele vergoeding die u kreeg, van uw zorgverzekeraar of van een andere instantie. Ook de wettelijke eigen betaling van € 100 (in 2017) is niet aftrekbaar.

Reist u met uw eigen auto, dan kunt u de werkelijke kilometerkosten voor uw auto aftrekken. U mag hierbij zowel de vaste kosten (afschrijving, verzekering, motorrijtuigenbelasting, onderhoud en reparaties) meerekenen, als de variabele kosten (brandstofverbruik en parkeerkosten). U kunt gebruik maken van de berekeningen van de ANWB

(www.anwb.nl/auto/autokosten) om te bepalen hoeveel uw auto per kilometer kost.

Krijgt u nierdialyse in een ziekenhuis of dialysecentrum, dan hebt u recht op een vergoeding van uw zorgverzekeraar voor het vervoer van en naar die behandeling.

De meeste verzekeraars vergoeden vervoer per eigen auto of vervoer per taxi.

- Bij vervoer per eigen auto gold in 2017 een standaardvergoeding van € 0,28 per kilometer.
- Taxikosten werden meestal volledig vergoed.
- In alle gevallen betaalde u in 2017 de eerste € 100 zelf.
- Daarnaast geldt nog een eigen risico van € 385 (of meer) voor de basisverzekering.

De vergoeding van uw zorgverzekeraar dekt niet al uw kosten voor ziekenvervoer. De kosten die voor uw eigen rekening komen zijn aftrekbaar, behalve als dit kwam door de eigen betaling van € 100 of doordat u nog 'ruimte' had in uw eigen risico. Er zijn daardoor verschillende situaties mogelijk, van relatief eenvoudig tot behoorlijk ingewikkeld.

Bij vervoer per auto

- U reisde in 2017 per auto van en naar de nierdialyse. U kreeg hiervoor een vergoeding van € 0,28 per kilometer van uw zorgverzekeraar. Die kilometervergoeding was voor uw auto toereikend. U betaalde wel de eerste € 100 zelf. Die € 100 is niet aftrekbaar. U kunt in deze situatie dus geen kosten voor ziekenvervoer aftrekken.
- U reisde in 2017 per auto van en naar de nierdialyse. U kreeg hiervoor een vergoeding van € 0,28 per kilometer van uw zorgverzekeraar. Die kilometervergoeding was niet toereikend. Uw auto kostte namelijk in 2017 aantoonbaar meer per kilometer. U betaalde bovendien de eerste € 100 zelf. In dit geval zijn de aantoonbare meerkosten voor uw autokilometers aftrekbaar, maar de eigen betaling van € 100 is dat niet. U moet in dit geval wel kunnen onderbouwen dat uw auto inderdaad per kilometer meer kost dan de vergoeding die u kreeg. De Belastingdienst kan naar die onderbouwing vragen.

Een rekenvoorbeeld

- U reed met uw eigen auto in 2017 drie keer in de week naar het dialysecentrum. Dit centrum ligt 25 kilometer van uw woonplaats. Uw totale reisafstand bedroeg daardoor 50 (kilometer heen en terug) x 52 (aantal weken) x 3 (aantal behandelingen per week) = 7.800 kilometer.
- U kreeg hiervoor van de zorgverzekeraar een vergoeding van 7.800 (km) x € 0,28 (km tarief) - € 100 (wettelijke eigen betaling) = € 2.084.
- U rijdt met een goed onderhouden, nog niet zo oude middenklasse auto. Op de website van de ANWB hebt u uitgerekend wat uw auto kost. Dat blijkt € 0,41 per kilometer te zijn, inclusief gemiddelde parkeerkosten. Uw werkelijke autokosten waren dus: 7.800 x € 0,41 = € 3.198.
- Aftrekbaar is in dit geval: € 3.198 (uw werkelijke kosten) - € 2.084 (de vergoeding van uw zorgverzekeraar) - € 100 (de niet aftrekbare wettelijke eigen betaling) = € 1.014.

Bij vervoer per taxi

- U reisde in 2017 per taxi van en naar de nierdialyse. U kreeg hiervoor een volledige vergoeding van uw zorgverzekeraar. U betaalde wel de eerste € 100 zelf. Die € 100 is niet aftrekbaar. U kunt in deze situatie dus geen kosten voor ziekenvervoer aftrekken.
- U reisde in 2017 per taxi van en naar de nierdialyse. U kreeg hiervoor een gedeeltelijke vergoeding van uw zorgverzekeraar. Soms vergoedt een zorgverzekeraar namelijk niet alle kosten, bijvoorbeeld omdat u zelf koos voor een vervoersbedrijf waar uw zorgverzekeraar geen overeenkomst mee heeft gesloten. Ook in dit geval kunt u geen kosten aftrekken. Dat komt doordat de kosten die onder de dekking van de zorgverzekering vallen, niet voor aftrek in aanmerking komen.

Hebt u nog andere reiskosten van en naar (para)medische behandelingen en kreeg u hiervoor geen vergoeding van uw zorgverzekeraar, dan zijn ook deze kosten aftrekbaar.

Alles op alles.

De Nierstichting zet alles op alles om ervoor te zorgen dat mensen met een nierziekte in leven blijven en ook echt blijven leven. We strijden voor meer donoren, maken ons hard voor preventie, investeren in stamcelonderzoek en werken vastberaden aan een draagbare kunstnier. Want dialyseren is geen leven, maar overleven. We doen dan ook alles wat in ons vermogen ligt om het leven van nierpatiënten te verbeteren.

Dit kunnen we niet alleen. De Nierstichting krijgt geen financiële steun van de overheid en is daarom afhankelijk van donaties, giften en vrijwillige bijdragen uit de samenleving. Wilt u ons helpen bij het realiseren van onze doelen? Ga naar www.nierstichting.nl voor de mogelijkheden of vul bijgevoegde antwoordkaart in.

Leven gaat voor, in alles wat wij doen.

Lid worden loont.

De **Nierpatiënten Vereniging Nederland** is met ruim 7.500 leden dé vereniging van en voor mensen met een nierziekte en hun familie, partners en donoren. Samen zetten we ons in voor een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven en zorg. Dat doen we door middel van voorlichting, themabijeenkomsten, ontmoetingsdagen, lotgenotencontact en achterbanraadplegingen. Ons Steun- en adviespunt (STAP) biedt persoonlijke informatie en begeleiding bij de impact die een nierziekte heeft op het dagelijks leven van patiënten (denk aan gevolgen voor scholing, werk en inkomen).

We komen ook op voor de belangen van alle nierpatiënten in Nederland. Door lobby bij landelijke politici en overleg met verzekeraars en zorgverleners. Door samen te werken met de Nierstichting, andere patiëntenorganisaties en beroepsverenigingen, initiatieven te nemen of ons erbij aan te sluiten. Steeds vanuit het oogpunt van mensen met een nierziekte.

Stuur de antwoordkaart op voor informatie over het lidmaatschap van de NVN.

Ja, ik geef voor een beter leven van nierpatiënten!

Ik machtig daarom de per maand per kwartaal per half jaar eenmalig
Nierstichting om een bedrag € 10,- € 20,- € 30,-
af te schrijven van € 15,- € 25,- anders € .....

Per ..... (datum) Van IBAN

Naam ..... de heer mevrouw

Voorletter(s) ..... Geboortedatum .....

Adres .....

Postcode ..... Plaats .....

Telefoon .....

E-mail .....

Datum ..... Handtekening .....

Ja, ik wil op de hoogte blijven van het werk van de Nierstichting. Stuur de ingevulde antwoordkaart naar:
Nierstichting Nederland, Antwoordnummer 533, 1400 VB Bussum (postzegel is niet nodig).

Machtigingskaart SEPA **Incassant ID NL56ZZZ411970930000**

Door ondertekening van deze machtiging geeft u toestemming aan de Nierstichting om een doorlopende of eenmalige incassoopdracht te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven en aan uw bank om doorlopend of eenmalig een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de Nierstichting. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik wil weten hoe de NVN mijn belangen behartigt

en ontvang graag het informatiepakket over het lidmaatschap van de NVN.

Naam ..... de heer mevrouw

Voorletter(s) .....

Adres .....

Postcode ..... Plaats .....

Telefoon .....

E-mail .....

De kosten voor het lidmaatschap bedragen :

Patiënt / ouder van patiënt € 27,- Partnerlid € 13,50

Donor gratis

Stuur de ingevulde antwoordkaart naar: **Nierpatiënten Vereniging Nederland**,

Antwoordnummer 515, 1400 VB Bussum (postzegel is niet nodig).

Of ga naar www.nvn.nl.

Postzegel niet nodig

Nierstichting

Antwoordnummer 533

1400 VB Bussum

Postzegel niet nodig

Nierpatiënten Vereniging Nederland

Antwoordnummer 515

1400 VB Bussum

Nierstichting

Postbus 2020
1400 DA Bussum
Algemeen 035 697 80 00,
Informatie nieren en nierziekten:
0800 388 00 00 (gratis)
infonierziekten@nierstichting.nl
www.nierstichting.nl

Nierpatiënten Vereniging Nederland

Postbus 284
1400 AG Bussum
Algemeen 035 691 21 28
Steun- en Adviespunt (STAP) 035 693 77 99
Luistertelefoon 0800 022 66 67 (gratis)
secretariaat@nvn.nl
www.nvn.nl

Disclaimer De informatie in deze brochure is met grote zorg samengesteld. Nierstichting Nederland kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid en volledigheid van de inhoud van de brochure. Nierstichting Nederland is niet verantwoordelijk voor de informatie van derden waarnaar in deze brochure wordt verwezen. Het copyright van teksten en beeldmateriaal in deze folder behoort aan Nierstichting Nederland.
